

Jak się rozwija energetyka biogazowa w Kazachstanie?

Najślabiej rozwiniętym obszarem energetyki odnawialnych źródeł energii (OZE) w Kazachstanie jest energetyka biogazowa. W 2019 r., 0,75% ogółem energii elektrycznej z OZE zostało wyprodukowane przez 3 elektrownie biogazowe, o ogólnej mocy 2,42 MW, które monitorowane są co kwartał przez Ministerstwo Energetyki RK.

Od bieżącego roku do w/w listy elektrowni biogazowych dołączona została kolejna: „Wodnye Resursy-Marketing” Sp. z o.o., o mocy 0,4 MW, zainstalowana na kanalizacyjnych oczyszczalniach ścieków miasta Szymkent. Oznacza to, że w 2020 r. Ministerstwo Energetyki Kazachstanu będzie monitorowało 2,82 MW mocy biogazowych.

Jedną z elektrowni o mocy 1 MW, zbudowaną z cystern kolejowych, należy do Karagandyjskiej spółki APK „Wołynski”. Surowcem do jej funkcjonowania są odpady z chlewni; a wyprodukowana energia elektryczna zapewnia działalność zakładu rybnego w w/w Spółce. Elektrownia biogazowa o mocy 0,35 MW – TOO „Karaman-k”, która zlokalizowana jest w obw. Kostanajskim, działa na odpadach farmy hodowlanej bydła; a energia elektryczna pokrywa własne potrzeby. Projektowaniem i dostawą sprzętu do w/w elektrowni zajmowała się Spółka OOO „Zorg Biogaz Ukraina”. Poza tym, powyższa firma świadczyła podobnego rodzaju usługi karagandyjskiej firmie TOO „Agrofirma Kurma”, w celu budowy elektrowni biogazowej o mocy 1,07 MW.

„W 2014 r. rozpoczęliśmy budowę elektrowni biogazowej, a w połowie 2018 r. oddaliśmy ją już do eksploatacji. Na prace montażowe oraz zakup sprzętu Spółka wydała ponad 600 mln KZT, - mówi główny energetyk TOO „Agrofirma Kurma” Pan Jurij Kuzmin. – Obecnie elektrownia zużywa na dobę około 260 m³ substratu, o wilgotności nie mniej niż 80%, wyprodukowanego z nawozu ptasiego i wody. Średnio, produkcja energii elektrycznej na dobę wynosi 6-10 kWh. lub ok. 250 kWh. miesięcznie. Surowy klimat Kazachstanu nie daje możliwości, aby całkowicie wykorzystywać możliwości elektrowni: europejski sprzęt może funkcjonować przy minimalnej temperaturze do -10°C, a u nas w zimie poniżej -30°C może być. W związku z powyższym, w czerwcu planujemy zwiększyć miesięczną produkcję do 720 kWh, a roczną – do 6 mln kWh. (w 2019 r. powyższy wskaźnik był dwa razy mniejszy)”

Produkcją biogazu z odpadów farm hodowlanych, na pokrycie potrzeb własnych, od 2016 r. zajmuje się właściciel centrum edukacyjnego „EcoFarmer” Pan Denis Ten z obw. Ałmatyńskiego. Chiński sprzęt biogazowy kosztował 1 mln KZT. Na dobę elektrownia produkuje ok. 10 m³ biogazu, co pozwala na ocieplanie cieplarni oraz pracę sprzętu kuchennego. „Produkować i sprzedawać energię elektryczną z tak małej elektrowni biogazowej poprzez „Centrum Rozliczeniowo-Finansowe ds. wsparcia OZE” nie opłaca się, z powodu małej wydajności. W związku z powyższym stosujemy gaz w gospodarstwie, natomiast odpady twarde i płynne sprzedajemy”, - zaznaczył p. Denis Ten. Dodał także, że w ubiegłym roku oficjalny przedstawiciel Spółki zamontował pięć elektrowni biogazowych dla kazachstańskich farm hodowlanych.

W swojej odpowiedzi na zapytanie firmy Eenergy.Media, Ministerstwo Energetyki RK zwróciło uwagę, iż zgodnie z Koncepcją Rozwoju Sektora Gazowego Kazachstanu do 2030 r., biogaz dołączony został do bazy zasobów sektora gazowego gospodarki wraz z gazami z sektorów ropy naftowej, sektora kopalnianego oraz łupkowego. W związku z tym, że energetyka biogazowa produkowana jest z odpadów organicznych i jest to OZE,

to dzięki Ustawie o OZE, energia elektryczna sprzedawana jest drożej niż w ogólnodostępnej sieci i przesyłana jest do odbiorców od razu po wyprodukowaniu, a jej producenci nie ponoszą kosztów firm przesyłowych.

W Kazachstanie opracowane zostały Zasady Subsydiowania, w celu rekompensaty części strat (25%) podmiotów rolniczych na zakup sprzętu i urządzeń do przetwórstwa ptasiego nawozu (sprzęt do suszenia i fasowania).

Przy budowie elektrowni biogazowych stosuje się uproszczone wymogi podczas dokonywania wyboru projektów. Występuje również wsparcie publiczne inwestycji i są udzielane ulgi inwestycyjne, w celu realizacji projektów biogazowych zgłoszonych do Komitetu ds. Inwestycji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RK.

Dwa lata temu „Centrum Rozliczeniowo-Finansowe ds. wsparcia OZE” rozpoczęło zakup energii elektrycznej z OZE od producentów po cenach uzyskanych w wyniku przetargów. Jednakże z w/w elektrowni biogazowych tylko „Agrofirma Kurma” oferuje energię elektryczną wg zatwierdzonej taryfy (32,23 KZT kWh). W latach 2018-2019 w Kazachstanie dokonano przeglądu wykorzystywanych i potencjalnych OZE i na sektor biogazowy przyznano 20 MW. Czterech zwycięzców przetargu z obw. Ałmatyńskiego i Karagandyjskiego będą mogli zbudować elektrownie biogazowe i w przyszłości sprzedawać energię elektryczną poprzez „Centrum Rozliczeniowo -Finansowe ds. wsparcia OZE”. W 2020 r. planowana produkcja energii z OZE wynosi 3,15 mld kWh. czyli 3% produkcji energii elektrycznej ogółem. Przy czym, tak jak poprzednio nie określono planowanych wskaźników produkcji energii w elektrowniach biogazowych.

Źródło:

1) Agencja badawcza Energyprom: <http://www.energyprom.kz>

2) Kurs walutowy wg danych Banku Narodowego RK: www.nationalbank.kz